

קמב:

עין משפט
נר מצוה

יח א ב ג מיי פ"ב מהל'
נחות הלכה ה סמג
עשין כו טור ושו"ע חו"מ
ס' רעו סעיף ה ויברר אלפס
דמכילתין פ"ח דף ריא':
יח ד מיי שם הלכה ב
טוש"ע שם סעיף ג
[ויברר אלפס שם]:

מכירה הלכה י ופ"ח
מהל' זכיה הלכה ה סמג
עשין פב טור שו"ע חו"מ
סי' רי סעיף א וסי' רנג
הענין רי:

בא ו מיי' פכ"צ מהל' מכירה הל' י סמוג שס טוור וש"ע חו"מ סי' רי סעיף א:

רבינו גרשום

[illegible][illegible]

דמיא: פשיטא דהל כוונתן
דאנן קשישן מנייכו. אלא
מאי קא סברת להלכתא
כוונתיו לא דרדקי אתון;
מבידי בקשישא תליא מלתא
כטעמא תליא מילתא.
טעמא דילן מסתבר טפי.
וא"ל ר' ירמיה ואימא
לי טעמא מאי לית חלק
לטליא. אמר ליה ר' אבהו
ייל לגבי דר' אבין כו'.

(א) הדבר נ"ע דמאי רוב נחלה דקאמר. ואולי דנ"ל חלק אחד צנחלה תחלה וכו'.

מי שמת פרק תשיעי בבא בתרא

דָּהוּא מִיֵּית בְּרִישָׁא. והיינו טעמא כדלמך צפ"ק דערצין (דף טז ע"ב)
 לאידי דזוטרא חיותיה עיילא ליה טיפסתא דמלאך המות
 ומחמבא ליה לסימנין והא דלמך צפרק בהמה המקשה (חולין דף ע"ד ע"ב)
 השוחט בהמה ומלא בה בן משעה חי כו' היינו דוקא כשחטתה או

דהוא מ״ת ברישא ואין הבן יורש את אמו
בקבר להנחיל לאחרין מן האב למימרא דהוא
מ״ת ברישא והא הוה עובדא ופרכס תלתא
פרכוסו אמר מר בר רב אשי ⁶ מידי דהוה
אזנב הלטאה שמפרכסת מר בריה דרב
יוסף משמיה דרבא אמר לומר ״שממעט
בחלק בכורה ודוקא בן יום אחד דאבל
עובר לא מאי טעמא וילדו לו אמר רחמנא
דאמר מר בריה דרב יוסף משמיה דרבא דבן
שנוולד לאחר מיתת אביו אינו ממעט בחלק
בכורה מאי טעמא וילדו לו אמר רחמנא
והא ליכא בסורא מתנו הכי בפומבדיתא
מתנו הכי אמר מר בריה דרב יוסף משמיה
דרבא דבכור שנוולד לאחר מיתת אביו אינו
נטול פי שנים מאי טעמא ² כיכר אמר רחמנא
והא ליתא דיכיר והלכתא ככל הגי לישני
דאמר מר בריה דרב יוסף משמיה דרבא
אמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן המזכה לעובר
לא קנה ואם תאמר משנתנו ³ הוואיל
ודעתו של אדם קרובה אצל בנו ⁴ אמר ליה
שמואל לרב חנא בגדתאה פוק אייתי לי בי
עשרה ואימר לך באפיהו המזכה לעובר
קנה והלכתא המזכה לעובר לא קנה ההוא
דאמר לדביתו נכסי לבני דיהו לי מינד
אתא בריה קשישא אמר ליה ההוא גברא
מאי תיהוי עליה אמר ליה זיל קני בחד
מברא יתנד ודאי לא קנו דאכתי ליתנהו
האי אית חולק לטליא במקום בניא או לית
האי חולק לטליא במקום בניא רבי אבין ורבי
מיישא ורבי ירמיה דאמרי אית חולק לטליא
במקום בניא רבי אבהו ורבי חנינא בר פפי
ורבי יצחק נפחא דאמרי לית חולק לטליא
במקום בניא אמר ליה רבי אבהו לרבי
ירמיה ⁵ הלכתא כוותן או הלכתא כותייכו
אמר ליה פשיטא דהלכתא כוותן דקשישא
מינייכו ולא הלכתא כוותייכו דרדדקי אתון
אמר ליה מידי בקשישותא תליא מילתא
בטעמא תליא מילתא ומעמא מאי ⁶ זיל
לגביה דרבי אבין דאסברתה ניהליה
וכרכיש

דיון דמסתבר טעמיה¹: ושמנה מנים הנותרים יח
אחד יטול שלש מנים חסר
כ

ל חלק בצורה ושלשה מנים חסר שלש חלק פשיטות ו
חלק לוי לעשרה חלקים וחלק בצורה לא יזוז מקדמותו
ירצה על אחיו שם אחד אבל עובר הנוול לאחר מיתמו של א
דול לפי חשבון אותן חמין הנוולדים בחיי אביו: **בנו** ה
חר מיתמו מלאה ויוסף מרחל: **יביר צעיון**. וכיון דנולד בזה
בו **כ'ר**: יורד דכל הראוי לצילה **כ'ר** (לשלי דף פא): **בפר"ח**
של **כ'ר**: יורד **אזל** בנו. וגומר ומקנה בכל לבו אבל לעובר
ת: **זי עשרה**. לפרסומו מיתלחל: והלכזה המזכה לעובר
דעתו של אדם קרובה **אזל** בנו: **נכסי לבני דיהוי** ליד מ
ול אדם קרובה **אזל** בנו אלא היכא דמזכה לעובר שנתע
באר **כ'ר**. יקנה כחמד מן הבנים העתידים להולד מאשה זו:
אחד דהא ליתנהו אפילו עובר דנימא דעתו של אדם
קנה בזה מתנה זו חלק אחד מלבד חלקו שירש עם
לה מינאי ואף על פי שלא יקנו רואין כמה בנים יהיה
אחד מהן וחרוין וחולקים שלשה חלקים הנותרים לא
המורכ את הספינה (לשלי דף פא): **דלמר** **ר**ב נחמן נני
קוס צניא. כשיירשו הבנים את אביהן אית חולק
בד כדמפרש לקמיה [קמ]. דקני כחמור הוא דקאממר
היו עדיין אפילו עובר בשעת מתנה האור נמי לא

[illegible]

אין הצעל יורש את אשתו בקבר אף
האשה את בנה אין הבן יורש את
אמו בקבר להנחיל לאחריו מן האב.

חבל חילו מתה אם תחלה וחזר
 מה עובר היה מנחיל לאחין מן האב
 ללעולם אימא לך דעובר יורש:
 ופרסם. העובר אחר יציאת נפשה:
 ומשני מידי דהוה אונז הנטאה.
 שמפרכת אחר שחתכו מן הלגואה
 ואין דבר חיות: מר צביה דרז יוסף
 משמיה דרבא אמר. ללעולם אימא לך
 זימנין דהיא מייתא צרישא ואחר כך
 עובר ומנחיל העובר לאחין מן האב

דעובר יורש הוא ואע"ג דפירכא רב
לעיל (ע"א) שאני הכס דמעיקרא רפויי
מרפ"א צדיקו וחסא למימר דעובר
אינו יורש שיטת גמרא הוא זה אצל
הכא וקא ממחי ליה ואזיל הכא וקא
ממחי ליה ולעולם ק"ה משנה דבן יוס
אחד נוטל ומנח"ל לאו למעוטי עובר
מדין ירושה אלא למעוטי דאזינו ממעט
בחלק בכורה וכדמפרש ואזיל שצא
לומר דבן יוס אחד ממעט בחלק
בכורה כגון יעקב שמת והניח שני
בנים ראובן ושמעון והניח שנים עשר
מנה ראו היכור ליטול פי שנים כאחד
מן אחיו ויטול ראובן שמונה מנים
ושמעון ארבעה מנים נולד לוי בן
יעקב ומת יעקב בו ביום אחרי לילת
לוי ומאז נוטל ראובן ששה ושמעון
שלושה ולוי שלושה ומת לוי בו ביום
אחרי מיתת אביו דהוה ליה בן יוס
אחד ומנח"ל לאחיו שלשה מנים הראובן
לו ובאלו לא יטול ראובן חלק בכורה
כנגד ראובן מכה אחיו לוי הוא
רשע ואזיל ממעט נוטל ששה מנין

ושמעון ד' מנין וזאי נמאכ שמעון
יידע לוי לראובן חזי מנה מחלק
בכורמו. ודוקא בן יום אחד אכל אס
היה לוי עובר כשמת אביו יעקב ואח"כ
נולד לוי אינו ממעט בחלק בכורה
אלא בחלק פשיטות כיצד מת אביו
נוטל ראובן מן השנים עשר מנים
ארבעה מנים בחלק בכורה כאלו
אין העובר בעולם שחרי ללא חלק
יעקב בנין ילודים אלא ראובן ושמעון

צ"ן שלשמן ראוון ושמעון ולי' כל
ש וגם אם יחזור וימות לוי טיול אחיו
תם של חלק לוי דהיינו מנה שלשים אפר
לדו לו צעיין. כשנולדו ראה בחיו אברהם
לא קראה ביה וילדו לו ולגב חלק בצורה
לכרית מים האב. כגון ילדה מאומים
אפילו לא ראהו אביו ולא הכירו מימיו
ל"ס משנתינו. דליתיה רב נחמן לרב
אמר לא קנה: בגדאסא. דמן בגד עיר
לא קנה. כרבי יוחנן וכבון שאינו בנו
ולא היתה אשתו ועוברת הלך לא
ולא אשתו כבר ושוב מלאכי כן פבר"ב:
ה חולק לטליא במקום צניא. דלף ע"ב:
רובה אכל בנו ולא יקנו אלא בצורת
יו: אית חולק לטליא כנגד אחד מהן
האם הן שלשה צנים מלמד הקשש
נה ויטול כל אחד חלק אחד בצורת
אח"י הוו מטיילין טליא וטליא כבר
א עמאם לצד ירושתו דפרשישית:
יה קני כאחד מן הצנים שהיה לוי
ה שנתלת מתנתו מתנתם צנים:
וכרש

מסורת הש"ס

(א) [ערכין ו. גדה מד: חולין
[א.], (ב) [לעיל קלט.],
(ג) יצמות קז: כחצות ו.
(ד) [לעיל סה.],
(ה) [גדה מד.], (ו) [לעיל קיד:],
(ז) [גדה מד.], (ח) [ז"ל ר'
[חזקן.], (ט) [ע"פ הפ" שכתבו
[נוס' גדה מד. ד"ה איהו
ע"ש],

תורה אור השלם

בִּי תְהִינָן לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים
וְהָאֶחָת אֶהְיֶה וְהָאֶחָת
שְׁנוֹאָה וְיִלְדוּ לּוֹ בָּנִים
וְהַשְׁנוּאָה וְהַיְחָדָּה הַבֵּן
תִּכְבֹּר לְשֵׁנִיָּה:

דברים כא טו
בִּי אֶת הַבֶּכֶר בֶּן הַשְּׁנוּאָה
בִּיר לָתֵת לוֹ פִּי שְׁנִים בְּכָל
אֲשֶׁר יִמָּצֵא לוֹ כִּי הוּא
רִאשִׁית אֲנִי לוֹ מִשְׁפָּט
הַבְּכֹרָה: דברים כא יז

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה דהוא וכו' והא
אמר בפרק השוחט
דמתה אמו:

מוסף רש"י

[illegible]

מוסף תוספות

[illegible]

(א) הדבר נ"ע דמאי רוב נחלה דקאמר. ואולי דנ"ל חלק אחד צנחלה תחלה וכו'.